

teret Valgloven af 1920, der har gjort Forholdene saa urimelige og saa udviklede, som Tilfældet er, og som det har vist sig gennem de tre afholdte Valg.

Ogsaa Hensynet til Befolkningstætheden er man kommet om ved paa den Maade, at man lader Stemmerne bevæge sig fra den ene Kant af Landet til den anden. I den nuværende Valglov har man givet Jylland 3 Gange saa mange Mandater som København, og saa mener man, at Jyderne skulde være fuldstændig tilfredse med det Hensyn til Befolkningstætheden, som her er taget. Men samtidig har man indrettet det saaledes, at de Stemmer, som bliver tilovers i København, flyttes over til de Mandater, der skal udpeges i Jylland. Derfor bliver det fuldkommen meningsløst under Hensyn til Befolkningstætheden at ville hævde, at denne Lov indeholder en Bestemmelse om lige Valgret. Det har vist sig i Praksis ved de Valg, som er foregaaet, at et Amt med en mindre Vælgerstyrke kan opnaa 8 Mandater, samtidig med at et Amt med en betydelig større Vælgerstyrke faar 6. Der er altsaa ikke Tale om, at denne Lov opfylder Kravene om en ligelig Repræsentation.

Men, siger denne Valglovs Tilbedere, den opfylder dog eet Krav, nemlig Kravet til den ligelige Repræsentation mellem Partierne for Landet som Helhed. Men dette er, som det er paapeget før, ikke en Gang Tilfældet. Med de smaa Forholdstalsomraader, Amterne, kan det største Parti faa et saa stort Overskud af Mandater ved, at der kan blive en Del af et Mandat i hvert Amt, at Partiet gennem disse forskellige smaa Overskud kan faa flere ind, end der forholdsmæssig tilkommer det.

Man kan efter min Mening ikke være bekendt at blive ved at byde Vælgerne en saadan Valglov, som ikke har et eneste rent Princip, men forfusker hvert eneste af de Principper, hvorpaa den bygger; og Kravet om en let tilgængelig Valgordning, hvor der er nærmere Tilknytning mellem Repræsentanten og de Vælgere, der sætter ham ind, hvor der bringes mere System i den lokale Repræsentation, og hvor der skabes taaleligere Vilkaar for det politiske Arbejde mellem Vælgerne, bør hurtigst mulig opfyldes. Derfor haaber jeg paa, at det skal lykkes at faa saa megen Fornuft bragt til Veje hos de andre Partier, at vi, inden denne Rigsdagssamling er sluttet, kan faa en Nyordning af Valgene til Folketinget gennemført.

Det Forslag, som nu foreligger — det maa maaske være mig tilladt at kalde det

„Kraghs Forslag“, man taler jo ogsaa om „Rodes Valglov“, — opfylder efter min Opfattelse det Krav, der er stillet til det. Ud fra de Forudsætninger, at man ønsker Enkeltmandskredsene tilbage, at man ønsker den fulde forholdsmæssige Repræsentation sikret og tillige, at man ønsker en rimelig lokal Fordeling, vil der sikkert høre nogen Kunst til at opstille et teknisk bedre Forslag end det, der her foreligger. Dermed skal ikke være sagt, at det er et fuldkomment Forslag, men det er min Opfattelse, at man ikke paa det Grundlag, der er givet, kan naa til et bedre Forslag end det, der her er lagt paa Rigsdagens Bord. I det Øjeblik Landet skal deles i 80 Enkeltmandskredse, og der skal tages rimelige geografiske Hensyn, tages Hensyn til Amterne som de gamle Fællesomraader, der har en vis baade administrativ og ofte ogsaa økonomisk Sammenknytning, tror jeg ikke, det vil være muligt at skabe et teknisk bedre Forslag end det, der her foreligger.

Spørgsmaalet bliver da i al Korthed dette, om man vil have Enkeltmandskredsene tilbage som en betydende Del af Valgordningen til Folketinget, eller man ikke vil det. Det er derom, det hele drejer sig; og i det Øjeblik man siger, at det vil man ikke, er det dermed givet, at man ikke ønsker at give Tilslutning til det foreliggende Forslag. Men i det Øjeblik, man ønsker Enkeltmandskredsene tilbage, ønsker, at de skal have en betydende Plads, og samtidig hævder, at der ogsaa maa skabes en Valgordning, som giver forholdsmæssig Repræsentation mellem Partierne, vil man vanskeligt kunne finde et Forslag, der bedre end det foreliggende opfylder Betingelserne.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Forslagets Enkeltheder, men kun berøre et Par ganske enkelte Punkter. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Borgbjerg) berørte Forholdet mellem Folketingets og Landstingets Medlemstal. Jeg mener, at det set fra et rent praktisk Synspunkt, af Hensyn til Rigsdagens Arbejde, ikke vil være heldigt, om Folketingets Medlemstal svinger alt for stærkt fra den ene Periode til den anden. Endvidere er det utvivlsomt rigtigt, at der er historisk Hævd for et vist Forhold mellem Folketingets og Landstingets Medlemstal. Det er ikke absolut Forholdet 1 til 2, ikke det, at Folketingets Medlemstal absolut skal være dobbelt saa stort som Landstingets; men der er historisk Hævd for, at Forholdet i hvert Fald skal være nogenlunde som 1 til 2. Jeg vilde derfor ogsaa finde det uheldigt, om man en enkelt Periode paa Grund af en tilfældig